

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(94) 434 endelig udg.

Bruxelles, den 19.10.1994

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

om gennemførelsen af afgørelsen
om rentegodtgørelser fra Fællesskabet
på lån ydet til små og mellemstore virksomheder
af Den Europæiske Investeringsbank som led i dennes midlertidige lånefacilitet
(SMV-faciliteten)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING

2. RETSGRUNDLAG

3. HVORDAN FUNGERER SMV-FACILITETEN

- 3.1. EIB-globallån
- 3.2. De nationale agents rolle
- 3.3. Særlige kendetegn ved SMV-lånene med rentegodtgørelse
- 3.4. Særlige kendetegn ved rentegodtgørelsen
- 3.5. Beskæftigelsesfremmende incitamenter
- 3.6. Prioritet til små SMV
- 3.7. Statsstøtteregele
- 3.8. Kontrol og tilsyn

4. GENNEMFØRELSE

- 4.1. Aftalerne med pengeinstitutterne og agenterne
- 4.2. Markedsføring af SMV-faciliteten
- 4.3. Optagelse af lån under faciliteten

5. BUDGETMÆSSIGE ASPEKTER

BILAG

1. INDLEDNING

Denne rapport er udarbejdet inden for rammerne af Rådets afgørelse 94/217/EF af 19. april 1994⁽¹⁾ om rentegodtgørelser fra Fællesskabet på lån ydet til små og mellemstore virksomheder af Den Europæiske Investeringsbank som led i dennes midlertidige lånefacilitet (SMV-faciliteten).

SMV-faciliteten blev oprettet efter opfordring fra Det Europæiske Råd i København (21.-22. juni 1993), som opfordrede EIB til at øge den midlertidige lånefacilitet med 3 mia. ECU, hvoraf 1 mia. ECU skulle anvendes til styrkelse af europæiske små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne. ØKOFIN-Rådet blev opfordret til at undersøge, hvordan der for den del af lånene, der ville kunne komme små og mellemstore virksomheder til gode, kunne ydes en rentegodtgørelse på indtil 3 procentpoint over 5 år, idet rentegodtgørelserne skulle kædes sammen med jobskabelse og finansieres inden for rammerne af de nugældende finansielle overslag. Det Europæiske Råd i Bruxelles (29. oktober 1993) opfordrede Rådet til at sikre, at der blev oprettet en rentegodtgørelsesordning for SMV, der var i overensstemmelse med de retningslinjer, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd i København, og lå inden for de budgetrammer, der var fastsat for 1994-budgettet.

2. RETSGRUNDLAG

Efter at Kommissionen havde fremsat et lovgivningsforslag⁽²⁾, og Europa-Parlamentet havde afgivet udtalelse den 24. februar 1994⁽³⁾, blev retsgrundlaget for ydelse af rentegodtgørelsen fra EU vedtaget af Rådet den 19. april 1994. Rådsafgørelsen præciserer, at rentegodtgørelsen:

- skal ydes i tilknytning til EIB-lån til SMV i EU på 1 000 mio. ECU
- skal begrænses til at gælde for investeringsprojekter, der er beskæftigelsesfremmende
- skal fastsættes til 200 basispoint (2%)
- skal ydes til låntagerne for en periode på 5 år.

---

(1) EFT L 107 af 28.4.1994, s. 57. I artikel 3 i afgørelsen hedder det, at Kommissionen hvert år tilsender Rådet og Europa-Parlamentet en rapport, der indeholder en evaluering af gennemførelsen af afgørelsen. Den første rapport skal forelægges senest den 30. oktober 1994.

(2) KOM(93) 332 af 9.7.1993, senere ændret ved KOM(93) 577 af 16.11.1993 (EFT C 10 af 14.1.1994, s. 13).

(3) EFT C 114 af 25.4.1994.

Det anføres også i afgørelsen, at EIB's beslutning om at yde lån med rentegodtgørelse skal træffes senest 12 måneder efter afgørelsens ikrafttræden, og at faciliteten skal administreres af EIB på EU's vegne. De nærmere detaljer i forbindelse med gennemførelsen af rentegodtgørelsesordningen fastsættes i en samarbejdsaftale mellem Kommissionen og EIB. Denne aftale blev undertegnet i Luxembourg den 14. juni 1994.

3. HVORDAN FUNGERER SMV-FACILITETEN

3.1. EIB-globallån

Størstedelen af EIB's långivning (84% af transaktionerne inden for EU i 1993) til projekter har form af direkte lån, hvor låneansøgningerne vurderes af EIB's egne medarbejdere. Direkte långivning er generel praksis, når der er tale om transaktioner af en vis størrelse (f.eks. infrastrukturprojekter).

Når der er tale om mindre lån, navnlig SMV-lån, benytter EIB sig af globallån, i forbindelse med hvilke der undertegnes rammeaftaler med forskellige pengeinstitutter i medlemsstaterne. Pengeinstitutterne har derefter ret til at trække på EIB-midler op til bestemte maksimumsbeløb med henblik på at yde sublån til projekter, der er i overensstemmelse med bestemmelserne og vilkårene i rammeaftalen. Pengeinstitutterne varetager projektevalueringen (på grundlag af kriterier, der på forhånd er aftalt med EIB og efterfølgende skal godkendes af EIB) og alle relationer med låntagerne. Pengeinstitutterne er endvidere ansvarlige over for EIB for, at de globallånsmidler, der videreudlånes til de endelige låntagere, tilbagebetales fuldt ud og rettidigt. I forbindelse med SMV-faciliteten vil pengeinstitutterne få stort set tilsvarende rolle, idet de skal vurdere de enkelte låneansøgninger og afgøre, om ansøgerne kan komme i betragtning til sublån.

3.2. De nationale agents rolle

I de fleste medlemsstater er administrationen af rentegodtgørelsesordningen blevet lagt i hænderne på en enkelt national agent pr. land. Disse agenter står under EIB's tilsyn og har til opgave at behandle alle anmodninger om rentegodtgørelse inden for et enkelt land; de endelige låntagere har dog ingen direkte kontakt eller forbindelse med agenten, idet agenten modtager al nødvendig information fra pengeinstitutterne. I nogle lande kan agenten også optræde som låneformidler.

Agenterne skal sikre, at godkendte ansøgninger om rentegodtgørelse registreres og behandles i den rækkefølge, de indgives. De er desuden ansvarlige for at behandle og verificere de bevismidler, låntagerne opfordres til at fremlægge til godtgørelse af den beskæftigelsesfremmende virkning, samt for den konkrete udbetaling (og efter behov tilbagebetalingen) af rentegodtgørelsen. Agenterne kommer derfor til at spille en vigtig rolle i forbindelse med at sikre, at potentielle og faktiske låntagere behandles ens, og at alle administrative procedurer i forbindelse med verifikationen af ansøgninger og udbetalingen af rentegodtgørelse effektueres rettidigt og ensartet.

3.3. Særlige kendetegn ved SMV-lånene med rentegodtgørelse

De sublån (SMV-lån), der ydes af pengeinstitutterne til låntagerne, og hvortil der ydes rentegodtgørelse, kan højst beløbe sig til 30 000 ECU multipliceret med antallet af nyoprettede arbejdspladser. Hvis låneansøgningen overstiger dette maksimumsbeløb (f.eks. hvis der ansøges om 200 000 ECU, og der kun skabes 5 nye arbejdspladser), vil der ikke blive ydet rentegodtgørelse for det lånebeløb, der overstiger det loft, der er bestemt af antallet af nyoprettede arbejdspladser (50 000 ECU).

Lån, hvortil der ydes rentegodtgørelse, har en løbetid på mindst 5 år; det er ikke muligt at foretage frivillig tilbagebetaling gennem de første 5 år (medmindre rentegodtgørelsen tilbagebetales). Lånene kan ikke kombineres med andre rentelette lån fra EIB under andre ordninger eller med EKSF-lån. Der gælder ingen faste regler for lånevalutaen eller tilbagebetalingsformlen (tidsplan, henstand osv.). Lånene kan være enten fastforrentede eller til variabel rente.

3.4. Særlige kendetegn ved rentegodtgørelsen

Ifølge rådsafgørelsen fastsættes rentegodtgørelsen til 2 procentpoint. Eftersom lånene til SMV kan være denomineret i forskellige valutaer, og tidsplanen for tilbagebetaling af lånene kan variere (efter løbetid, varigheden af en eventuel henstand osv.), kan rentegodtgørelsens faktiske værdi variere fra låntager til låntager, selv om lånets størrelse er den samme. For at sikre en retfærdig og ensartet behandling af alle låntagere beregnes og udbetales rentegodtgørelsen på basis af et fiktivt 5-årigt stående lån i ECU. Ved denne type lån svarer en rentegodtgørelse på 2% pr. år gennem en periode på 5 år til i alt 10% af SMV-lånebeløbet (dvs. 3 000 ECU pr. arbejdsplads).

3.5. Beskæftigelsesfremmende incitamenter

I lyset af sigtet med SMV-faciliteten (beskæftigelsesfremme, opretholdelse af økonomisk vækst gennem produktive investeringer) tilbydes låneansøgerne særlige incitamenter til fremme af en hurtig jobskabelse og en hurtig gennemførelse af investeringsplaner. For det første skal ansøgninger om lån med rentegodtgørelse fra SMV-faciliteten være indgivet senest den 1. august 1995. Derudover udbetales det samlede rentegodtgørelsesbeløb (dvs. 3 000 ECU pr. nyoprettet arbejdsplads) til låntagerne på én gang, så snart følgende betingelser vedrørende investeringen og jobskabelsen er opfyldt:

- SMV-lånet skal reelt være blevet udbetalt
- den første rentebetaling skal være forfaldet
- de nyoprettede arbejdspladser skal have eksisteret i mindst seks på hinanden følgende måneder
- bevismidlerne for, at disse betingelser er opfyldt, skal være fremlagt for den nationale agent (via det relevante pengeinstitut).

Selv om ansøgerne tydeligvis har til hensigt at iværksætte den planlagte rekruttering hurtigst muligt, viser erfaringen, at skabelsen af nye arbejdspladser kan tage lang tid (f.eks. fordi jobskabelsen er knyttet til gennemførelsen af et omfattende investeringsprogram). Ansøgerne har derfor en vis fleksibilitet med hensyn til tidspunktet for indgivelse af ansøgning om rentegodtgørelse. Under alle omstændigheder skal de pågældende job være skabt senest den 31. december 1996.

Ansøgere, der skaber færre arbejdspladser end det antal, der oprindeligt dannede grundlag for ansøgningen (dvs. færre arbejdspladser end antallet i låneansøgningen), vil kun modtage rentegodtgørelse for det antal arbejdspladser, der reelt oprettes. Er det modsatte tilfældet (flere arbejdspladser skabt end oprindeligt ventet), vil der kun blive udbetalt rentegodtgørelse i forhold til det antal arbejdspladser, der blev angivet i låneansøgningen.

For at undgå, at den rentegodtgørelse, der kan udbetales under denne ordning, anvendes ineffektivt eller kun delvis, primært fordi ansøgerne overvurderer, hvor mange job de er i stand til at skabe, eller fordi jobbene ikke skabes inden den ovenfor fastsatte tidsfrist, omfordeler agenterne de tiloversblevne rentegodtgørelsesmidler til andre ansøgere, der opfylder alle betingelserne, i den rækkefølge, de har indgivet deres ansøgning.

3.6. Prioritet til små SMV

EIB's sædvanlige globallånarrangementer med pengeinstitutterne definerer et SMV som en virksomhed med faste nettoaktiver på højst 75 mio. ECU og mindre end 500 ansatte, hvis aktiekapital for højst en tredjedels vedkommende ejes af et selskab, der ikke er et SMV. I forbindelse med SMV-faciliteten vil der dog blive givet prioritet til små virksomheder, primært virksomheder, der ikke har mere end 250 ansatte og enten ikke har en omsætning, der overstiger 20 mio. ECU, eller ikke har samlede aktiver, der overstiger 10 mio. ECU.

For i særlig grad at favorisere sådanne mindre virksomheder skal mindst 60% af modtagerne af lån med rentegodtgørelse tilhøre denne kategori virksomhed. Denne situation vil regelmæssigt blive kontrolleret af Kommissionen og EIB, så det sikres, at denne målsætning opfyldes. Derudover er der intet loft over størrelsen af SMV-lånene til virksomheder i denne kategori, hvorimod lån med rentegodtgørelse til større SMV er begrænset til 810 000 ECU (svarende til 27 nyoprettede arbejdspladser).

3.7. Statsstøttere

SMV-faciliteten er i overensstemmelse med gældende statsstøttere i medlemsstaterne og med EU-reglerne om hurtig godkendelse af støtteordninger⁽¹⁾, der fastsætter loft over, hvor stort et støttebeløb der kan ydes, navnlig i forhold til de samlede investeringsomkostninger, støttebeløbet pr. nyoprettet arbejdsplads osv. I betragtning af det forholdsvis begrænsede støttebeløb kan den administrative kontrol i forbindelse med statsstøtte reduceres til det strengt nødvendige.

(1) Meddelelse til medlemslandene om den hurtige godkendelsesprocedure af støtteordninger til SMV og af ændringer i eksisterende støtteordninger (92/C213/03 af 2.7.1992); EFT C 213 af 19.8.1992, s. 10.

3.8. Kontrol og tilsyn

Agenterne skal basere deres kontrol af, om ansøgerne er berettigede til rentegodtgørelse, på pengeinstitutternes og låntagernes erklæringer samt på tilsagn fra EIB om, at EIB's kriterier er opfyldt. Derudover vil EIB som et supplement til sit sædvanlige tilsyn med globallån gennemføre en stikprøvekontrol af de bevismidler, der fremlægges i forbindelse med ansøgninger om rentegodtgørelse. Hvis de af en låntager fremlagte dokumenter eller afgivne erklæringer er urigtige eller vildledende, specielt hvad angår oplysningerne til kontrol af jobskabelsen, vil udbetalingen af rentegodtgørelse blive indstillet, og låntageren vil få pålagt at tilbagebetale det modtagne rentegodtgørelsesbeløb til pengeinstituttet. EIB vil endvidere træffe de nødvendige arrangementer med agenterne og pengeinstitutterne, så Revisionsretten får mulighed for at løse sine opgaver i denne forbindelse og kontrollere, om rentegodtgørelsesbetalingerne effektueres forskriftsmæssigt.

4. GENNEMFØRELSE

4.1. Aftalerne med pengeinstitutterne og agenterne

Så snart retsgrundlaget for ydelse af rentegodtgørelse var på plads, gav EIB sig i kast med at undertegne de nødvendige aftaler med pengeinstitutterne, enten ved at ændre allerede eksisterende globallånsaftaler eller ved at undertegne nye aftaler. Hver agent har fået tildelt en første portion af den samlede facilitet, så han har kunnet begynde sin virksomhed; yderligere tildelinger vil blive effektueret på basis af, hvor mange lånetilsagn der afgives ud af den første rate.

Som nævnt ovenfor har EIB endvidere udpeget en national agent pr. medlemsstat efter samråd med de nationale myndigheder. I de lande, hvor der ikke er udpeget en agent, vil EIB varetage denne rolle. En oversigt over agenterne og pengeinstitutterne findes i bilaget; listen over pengeinstitutter vil blive udvidet i takt med, at der undertegnes yderligere aftaler.

4.2. Markedsføring af SMV-faciliteten

Mulighederne for at markedsføre SMV-faciliteten og gøre den til en succes afhænger i vid udstrækning af, om der er bred adgang til oplysninger om SMV-facilitetens eksistens og funktionsmåde, navnlig blandt potentielle låntagere.

Kommissionen og EIB er derfor særlig opmærksom over for dette aspekt og har udarbejdet en informationsfolder, der opsummerer rentegodtgørelsesordningens sigte og funktionsmåde og indeholder en liste over de pengeinstitutter, der kan sendes ansøgninger til. Folderen vil blive udsendt på alle EU-sprog og vil bl.a. blive distribueret via det net af pengeinstitutter, der deltager i ordningen. Derudover vil EU-Rådgivningskontorerne blive opfordret til at spille en aktiv rolle i henseende til at formidle information om faciliteten og betingelserne for at komme i betragtning.

4.3. Optagelse af lån under faciliteten

De globallånsaftaler, EIB har indgået med pengeinstitutterne, fastsætter, at der regelmæssigt skal aflægges rapport om, hvilke sublån der er ydet, nærmere betegnet om låntagerne, lånenes virkning i henseende til investerings- og beskæftigelsesfremme osv. Yderligere oplysninger om lånene med rentegodtgørelse vil blive stillet til rådighed via EIB.

SMV-facilitetens virkning for skabelsen af nye arbejdspladser vil blive nøje overvåget. Eftersom låntagerne har ret til lån med rentegodtgørelse på 30 000 ECU for hver nyoprettet arbejdsplads, og det samlede lånebeløb i EIB-lån under faciliteten udgør 1 mia. ECU, vil SMV-faciliteten kunne føre til oprettelse af indtil 33 333 nye arbejdspladser.

Eftersom de fleste globallånskontrakter med pengeinstitutterne kun er i kraft i nogle få uger, er de tilgængelige statistiske oplysninger for øjeblikket sparsomme og utilstrækkelige til at give et samlet og pålideligt statistisk overblik. Det ventes dog, at det vil være muligt inden for nogle få måneder at give et overblik over, hvilken tendens der kan konstateres på grundlag af de første ansøgninger om SMV-lån med rentegodtgørelse.

5. BUDGETMÆSSIGE ASPEKTER

Budgetbevillingerne til betaling af rentegodtgørelser beløber sig til 45,5 mio. ECU for 1994 og er allerede blevet overført til EIB. Kommissionen har foreslået en bevilling på 22,75 mio. ECU i det foreløbige budgetforslag for 1995 og har anført et lignende beløb i den vejledende budgetplan for 1996. Der ventes ingen yderligere forpligtelsesbevillinger eller betalinger ud over 1996.

Alle midler, der overføres til EIB til betaling af rentegodtgørelser, vil blive krediteret en særlig EU-konto i EIB; der tilskrives kreditrente på kontoen hver måned. Hvis der refterer pengemidler, når SMV-faciliteten ophører, vil disse blive tilbagebetalt til EU-budgettet.

**GENNEMFØRELSEN AF SMV-FACILITETEN I DE ENKELTE MEDLEMSSTATER
(SITUATIONEN PR. 23. SEPTEMBER 1994)**

Medlemsstat	Agent og/eller låneformidler ⁽¹⁾	Tidspunkt for agentens kontraktunderskrivelse	Andre låneformidlere end agenterne
Belgien	SNCI/NMKN	Om kort tid	Nej
Danmark	FII	Om kort tid	Nej
Tyskland	KfW	Undertegnet (29.07.94)	Nej ⁽²⁾
Grækenland	Økonomiministeriet	Undertegnet (04.08.94)	Ja
Spanien	ICO	Undertegnet (28.07.94)	Nej ⁽²⁾
Frankrig	CDC	Undertegnet (19.09.94)	Ja
Irland	EIB		Ja
Italien	MCC	Undertegnet (28.07.94)	Ja
Luxembourg	SNCI	Undertegnet (02.08.94)	Nej
Nederlandene	NIB	Om kort tid	Ja
Portugal	IAPMEI	Undertegnet (23.09.94)	Ja
Det Forenede Kongerige	Barclays	Undertegnet (19.09.94)	Ja

(1) I nogle lande optræder agenten tillige som låneformidler.

(2) Agenten står i kontakt med de nationale pengeinstitutter.

10

ISSN 0254-1459

KOM(94) 434 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

08 01

Katalognummer : CB-CO-94-461-DA-C

ISBN 92-77-81144-7

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg